

OBSAH

1. PŘEDMLUVA: DĚDICTVÍ ANTIKY	1
Předsokratici	5
Pýthagorejci	5
Platón	6
Aristotelés	6
Stoikové	6
Plótinós	7
Órigenés	7
Augustin	7
2. STŘEDOVĚK - VLÁDA METAFYZIKY	9
Pojem křesťanské filosofie	13
Co je to metafyzika	14
Metafyzika a náboženství	20
Křesťanství	21
Theologie	24
Středověká metafyzická filosofie	27
3. NA PRAHU STŘEDOVĚKU	30
Filosofie u byzantských křesťanů	30
Maximos Vyznavač (580 - 662)	31
<i>Svět a bůh 32, Člověk a bůh 33</i>	
Jan z Damašku	34
Michael Psellos (1018 - 1079)	35
Latinští historici a encyklopedisté	36
Latinské mnišství	37
Irské a britské mnišství	38
4. KAROLINSKÁ RENESANCE	40
Alkuin (asi 735 - 804)	40
Fredegisus z Tours (zemřel 834)	41
Hrabanus Maurus (784 - 856)	41
Jan Scotus Eriugena (asi 810 - 877)	42
Rozdělení přirozenosti	44
Temná staletí	45
5. PRVNÍ ROZVOJ STŘEDOVĚKÉ FILOSOFIE	46
Od Gerberta po školu v Chartres	47
Spor o dialektiku	48
Spor o univerzália	51
Anselm z Canterbury (1033 - 1109)	52
<i>Důkazy boží existence 53, Ontologický důkaz</i>	
<i>54, Realismus a racionalismus 56, Anselmovo</i>	
<i>dědictví 57</i>	

6. STŘEDOVĚKÁ ARABSKÁ A ŽIDOVSKÁ FILOSOFIE	59
Al Farabi (zemřel 950)	61
Avicenna (980 - 1037)	62
Averroes (1126 - 1198)	64
Ostatní proudy arabské filosofie	66
Arabská přírodověda	67
Středověká židovská filosofie	70
Avicebron (1021 - 1053)	71
Maimonides (1135 - 1204)	72
7. ŠKOLY A MYSTICI 12.STOLETÍ	73
Překladaatelé	74
Dominik Gundisalvi	75
Škola v Chartres	75
Bernard z Chartres (zemřel asi 1130)	76
Vilém z Conches (asi 1080 - 1145)	77
Gilbert de la Porrée (1076 - 1154)	80
Theodorik z Chartres (zemřel asi 1155)	81
Bernard Silvestri (zemřel 1167)	84
Žáci chartreských mistrů	84
Alain z Lille (1128 - 1202)	85
Jan ze Salisbury (asi 1110 - 1180)	86
Pařížská škola	87
Petr Lombard	88
Petr Abaelard (1079 - 1142)	89
<i>Abaelard a spor o univerzália</i> 90, <i>Abaelardovo</i> <i>dialektické nadšení</i> 92, <i>Dialektika a</i> <i>scholastická metoda</i> 93	
Mystičtí antidialektici	94
Bernard z Clairvaux (1091 - 1153)	95
<i>Pokora, láska, kontemplace, extáze</i> 96, <i>Nadpřirozená etika</i> 98, <i>Bernardovi žáci</i> 98	
Mystičtí scholastici u Sv. Viktora	99
Hugo od Sv. Viktora	100
<i>Lidská moudrost</i> 100, <i>Víra a rozum</i> 101, <i>Hugonovi žáci</i> 103	
Filosofie v pokusech o reformu církve	104
Amalrik z Béne (zemřel asi 1206)	104
Joachim de Fioris (1132 - 1202)	105
8. KLASICKÁ FORMA STŘEDOVĚKÉ FILOSOFIE	106
Překlady, zákazy a přijetí Aristotela	109
David z Dinantu	110
Latinský Averroismus	111
Františkánská škola	113
Alexandr z Hales (před 1186 - 1245)	114
Bonaventura (1221 - 1274)	115
<i>Cesta člověka k bohu</i> 116, <i>Poznání empirické a</i> <i>poznání osvícením</i> 117, <i>Bůh a svět</i> 118, <i>Člověk</i> 119, <i>Poznání boha</i> 119, <i>Metafyzika a</i> <i>mystika světla</i> 120, <i>Po Bonaventurovi</i> 120	

Petr z Olivi (1248 - 1298)	121
Dominikánská škola	122
Albert Velký (1193 - 1280)	122
<i>Albertův aristotelismus</i> 124, <i>Albertova scholastická metoda</i> 125, <i>Albertovo dědictví</i> 126	
Tomáš Akvinský (asi 1225 - 1274)	127
<i>Theologie a filosofie</i> 128, <i>Důkazy boží existence</i> 130, <i>Esence a existence</i> 132, <i>Látka a forma</i> 133, <i>Univerzália</i> 134, <i>Tomáš a přírodní věda</i> 134, <i>Tomášovo dědictví</i> 135	
Oxford a empirismus 13. století	136
Robert Grosseteste (před 1175 - 1253)	137
Roger Bacon (asi 1214 - asi 1294)	142
Přírodověda a zákaz averroismu roku 1277	147
9. POSLEDNÍ GENERACE STARÉ SCHOLASTIKY	151
Albertisté	152
Raimundus Lullus (1235 - 1315)	152
Arnold z Villanova (1238 - 1311)	153
Jan Duns Scotus (asi 1266 - 1308)	153
<i>Theologie a filosofie, víra a rozum</i> 154, <i>Intuice a abstrakce, jednotlivé a obecné</i> 155, <i>Quidditas a haecceitas</i> 155, <i>Vůle</i> 156, <i>Scotismus</i> 157	
10. KRITICI A MYSTIKOVÉ	158
Via antiqua	160
Matematická kritika	162
Počátky nové kritické filosofie v Paříži	163
Vilém Ockham (před 1300 - 1350)	164
<i>Theologie, filosofie, logika</i> 165, <i>"Ockhamova břitva"</i> 166, <i>Intuice a abstrakce</i> 167, <i>Univerzália</i> 167, <i>Etika</i> 168, <i>Fyzika</i> 168, <i>Ockhamovo dědictví</i> 169	
Jan Buridan (asi 1300 - 1362)	170
Mikuláš z Oresme (zemřel 1382)	171
Nová mystika	171
Mistr Eckhart (1260 - 1327)	172
<i>Na pomezí panteismu</i> 173, <i>Cesta k Bohu</i> 173, <i>Filosofické aspekty Eckhartovy nauky</i> 174, <i>Eckhartovi následovníci</i> 175	
Devotio moderna	176
Reformní realismus	176
John Wyclif (1320 - 1384)	177
Jan Hus (asi 1372 - 1415)	178

11. PESTRÝ SVĚT RENESANČNÍHO MYŠLENÍ	179
12. MIKULÁŠ KUSÁNSKÝ	183
Na rozhraní věků	184
Vědoucí nevědومost	185
Jednota protikladů	186
Bůh a svět	186
Jednota nad protiklady	187
Člověk a poznání	188
Svět a přírodní věda	188
Kusánského dědictví	189
13. RENESANCE STARÝCH FILOSOFICKÝCH ŠKOL	190
Renesanční platónici	190
Gemistos Plethon (1355 - 1450)	191
<i>Plethonova tajná nauka</i> 192	
Marsiglio Ficino (1433 - 1499)	192
<i>Platón, hermetická tradice a křesťanská zvěst</i>	
193, <i>Duše</i> 194, <i>Světlo a láska</i> 195, <i>Bůh a</i>	
<i>svět</i> 196	
Giovanni Pico della Mirandola (1463 - 1494)	196
Renesanční aristotelici	197
Obnova stoické filosofie	198
Renesanční skeptická filosofie	198
Michel de Montaigne (1533 - 1592)	199
14. HUMANISMUS	200
Umělci a myslitelé	202
Leonardo da Vinci (1452 - 1529)	202
Filologové a literáti	203
Erasmus Rotterdamský (asi 1465 - 1536)	203
<i>Moudrost a mravnost</i> 204, <i>Nové lidství a</i>	
<i>církevní reformace</i> 205	
Thomas More (1478 - 1535)	205
Přirozená kultura	206
Přirozené náboženství	206
Přirozený zákon	207
15. VELKÁ REFORMACE	208
Filosofie v pozdějším protestantském prostředí	209
16. HUMANISTICKÁ KATOLICKÁ THEOLOGIE	210
Francois de Sales (1567 - 1622)	210
17. DRUHÁ SCHOLASTIKA	211
Renesance tomismu	211
Jezuité	212
Počátky filosofie u jezuitů	212
František Suaréz (1548 - 1617)	213
Suarézovo dědictví	214

18. MYSTIKA	215
Jakub Böhme (1575 - 1624)	215
<i>Theoskopie</i> 216, <i>Böhmeho dědictví</i> 217	
19. ALCHYMIE	218
Faustovský mýtus	219
Paracelsus (1493 - 1541)	220
Michal Sedziwój (1566 - 1636)	220
20. ASTROLOGIE	222
21. FILOSOFIE A PŘÍRODOVĚDA	224
Mikolaj Koperník (1473 - 1543)	225
Renesanční přírodní filosofie	226
Bernardino Telesio (1507 - 1588)	226
Giordano Bruno (1548 - 1600)	227
Tommaso Campanella (1568 - 1639)	228
Johannes Kepler (1571 - 1630)	228
Galileo Galilei (1564 - 1642)	230
Francis Bacon of Verulam (1561 - 1626)	232
<i>Věda pro praxi</i> 233, <i>Empirie a indukce</i> 233,	
<i>Iluze poznání</i> 234, <i>Rozdělení vědy</i> 235,	
<i>Baconovo dědictví</i> 235	
22. Z RENESANCE DO NOVOVĚKU	236
Posun a vývoj filosofické terminologie	237
Terminologické ohlédnutí	239
23. PŘIROZENÝ SVĚT, LÁSKA K MOUDROSTI A POZNÁNÍ	240
24. DODATEK O FILOSOFECH	244
25. LITERATURA KE STŘEDOVĚKÉMU A RENESANČNÍMU MYŠLENÍ	246
Česká a slovenská literatura	246
Pramenné texty řecké	248
Pramenné texty latinské	248
Německá literatura a překlady	250
Francouzská literatura	252
Anglická literatura	252
Polská literatura	253
REJSTŘÍK	255
OBSAH	259

